

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2013. évi szeptember hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság a befolyással üzérkedés büntette miatt **I.rendű vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 12.B.34/2013/53. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlottak cselekménye a Btk.299.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő befolyással üzérkedés büntette.

Megállapítja, hogy I.rendű és II.rendű vádlottak legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék a 2013. évi május hó 15. napján kelt 12.B.34/2013/53. számú ítéletével befolyással üzérkedés büntette miatt I.rendű vádlottat 2 év 6 hó börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra, míg II.rendű vádlottat 2 év 10 hó börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész - mindkét vádlott terhére - súlyosbításért, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő megállapítása végett, míg I.rendű vádlott és társa védője enyhítésért, II.rendű vádlott és társa védője pedig elsődlegesen a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében, másodlagosan enyhébb jogkövetkezmények alkalmazása céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Jogorvoslati kérelmének írásbeli indokolásában, majd a perbeszédében I.rendű vádlott és társa cselekmény társadalomra veszélyességének a hiányára is hivatkozott.

A másodfokú bíróság a jogorvoslati kérelmekkel megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az teljes körűen felderített, egyben a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából releváns részletek tekintetében hiánytalan, továbbá iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést sem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, olyan részletességgel, hogy a felmerülő ténybeli és jogi kérdésekben megnyugtatóan állást lehetett foglalni. Sajátossága volt az ügynek, hogy a múltbeli történések felderítését nagy számú, alapvetően egyező tartalmú bizonyíték tette lehetővé, köztük olyanok is, melyek objektivitásához, tartalmi hitelességéhez kétség sem fért. Ilyennek kellett tekinteni a lehallgatott és rögzített telefonbeszélgetéseket, **sértett** által készített felvételeket, valamint II.rendű vádlottszámítógépéről származó valótlan tartalmú orvosi igazolást, még akkor is, ha az eljárás egyes résztvevői azok bizonyító erejét igyekeztek megkérdőjelezni.

I.rendű vádlott70/.....kapcsolási számú telefonján forgalmazott hívásokat - bírói engedéllyel végzett titkos adatszerzés keretében - a 2012. évi április hó 14. napjától kezdődően megfigyelték, köztük azokat a beszélgetéseket is, melyeket a büntetőeljárás kezdeményezőjével, a nyomozó hatósággal együttműködést vállaló **sértettel** folytatott. E megbeszélések közös jellemzője annak hangoztatása és tudatosítása volt, hogy I.rendű vádlottjogtalan előny ellenében hivatalos személyeket képes befolyásolni; olyanokat, akik az előzetes letartóztatásban lévő **egyéb résztvevő** szabadlábra helyezését eredményesen előmozdíthatják. Az okirati formában, valamint digitális adathordozón rendelkezésre bocsátott bizonyítékok mindezt nyilvánvalóvá tették, a rögzített párbeszédok ugyanis félreérthetetlenül és kendőzetlenül tartalmazták, hogy az egyre türelmetlenebb I.rendű vádlotta vonakodó, fenntartásait kifejezésre juttató **sértettel** húszmillió forint átadására igyekezett rábeszélni, melyért cserébe a testvérével szemben alkalmazott kényszerintézkedés megszüntetését ígérte.

Ezt megelőzően azonban a félrevezetéstől tartó **sértett** a saját telefonkészülékének az igénybevételeivel maga is készített felvételeket. Egy alkalommal **tanú1** irodájában, amikor a kétségeinek az elosztatását célzó rábeszélésben - I.rendű vádlottmellett - az említett ügyvéd is közreműködött.

Ez utóbbi beszélgetések bizonyítékként történő felhasználásának semmilyen törvényi akadálya nem volt. Bírói engedély - a Be. IX. Fejezetének V. Címében írt rendelkezések helyes értelmezéséből következően - kizárólag akkor szükséges, ha az ügyész és a nyomozó hatóság az elkövető kilétének, tartózkodási helyének megállapítása, elfogása, valamint bizonyítási eszköz felderítése érdekében kíván az érintett tudta nélkül, alapjogokat korlátozó cselekményeket foganatosítani. Ettől a

lehetőségtől ugyanakkor élesen meg kell különböztetni azt a helyzetet, amikor a büntetőeljárás természetes személy résztvevője készít - saját műszaki, technikai berendezésének a segítségével - hang-, esetleg képfelvételeket, akár annak érdekében, hogy perbeli állításait, érveit alá tudja támasztani. Ilyenkor nem a hatóság, hanem az eljárás természetes személy résztvevője által szolgáltatott okirati bizonyítékról van szó, mely a Be.116.§ (1) bekezdése értelmében valamilyen tény, adat valóságának, esemény megtörténtének, vagy nyilatkozat megtételének a bizonyítására lehet alkalmas. Az ilyen bizonyítási eszköz - figyelemmel a Be.78.§ (1) bekezdésére - szabadon felhasználható, és eredménnyel rendszerint pusztán az abból származó bizonyíték tartalmi hitelessége, illetve ereje támadható.

Noha a **sértett** által felvett hanganyag keletkezésének és rögzítésének a körülményei mutattak némi hasonlóságot a titkosszolgálati módszerekhez, a bírói engedélyhez kötöttség lehetősége fel sem merülhetett. Leginkább azért, mert itt az eljárás egyik szereplője a saját elhatározásából rögzített olyan beszélgetéseket, melyeknek maga is résztvevője volt.

A releváns beszélgetések dokumentálása után került sor I.rendű vádlotttettezésére, amikor a Pécs, utca szám alatti étteremben a részére a **sértett** kétmillió forintot próbált meg átadni. Olyan bankjegyek formájában, melyek sorszámaikat a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya előzetesen feljegyezte (csapdapénz).

Őrizetbe vételétől kezdődően az I.rendű vádlotttellemtmondástól mentes vallomást tett, a nyomozó hatósággal maradéktalanul együttműködött. Nem pusztán a saját szerepének, hanem az előzmények és a történetek háttéréül szolgáló események feltárásában is, olyan részletek előadásával, melyek az összegyűjtött bizonyítékokkal összhangban álltak.

Az I.rendű vádlotttruházatának az átvizsgálásakor egy „Magyar Honvédség Honvédkórház” feliratú igazolás került elő, a személyi részében kitöltetlenül, mindössze a beutaló diagnózis - a pszichotikus tünetek nélküli súlyos depressziós epizód - megjelölésével. A két formanyomtatvány összevágásával készült hamisítvány II.rendű vádlottól származott, annak merevlemezre mentett (scannelt) változata megtalálható volt a lakásában tartott számítógépén.

A szóban forgó okiratnak ugyanakkor megkülönböztetett jelentőséget adott az, hogy a fentebb már érintett beszélgetések során I.rendű vádlotttöbbször is utalt egy olyan dokumentumra, orvosi jelentésre, mely - a megfelelő helyre eljuttatott jogtalan előny mellett - az előzetes letartóztatásban lévő **egyéb résztvevő** szabadon bocsátásának az alapjául szolgálhatott volna. Bemutatására tehát nyilvánvalóan a **sértett** bizalmának az elnyerése érdekében lehetett szükség, annak igazolásaként, hogy I.rendű vádlottaz általa befolyásolni kívánt hivatalos személyekkel a kapcsolatot már felvette, az ügy elintézése érdekében az első lépéseket megtette.

A II.rendű vádlotta cselekményhez kapcsolódó közreműködését következetesen tagadta, kezdetben - az első kihallgatása alkalmával - még azt is, hogy bármilyen okiratot I.rendű vádlottrendelkezésére bocsátott volna. A 2012. évi június hó 14. napján megtartott szembesítésen sem történt ez másként, I.rendű vádlottazon állítására, hogy a „Magyar Honvédség Honvédkórház” fejléccel ellátott igazolást tőle kapta, teljes értetlenséget tanúsított. Egészen 2012. szeptember 26-áig, amikor a nyomozó hatóság a tudomására hozta, hogy a lefoglalt okirat a számítógépéről származik.

E körben - főként ilyen előzmények után - semmivel sem magyarázható II.rendű vádlottvédekezése, miszerint pusztán tanácsot kívánt adni I.rendű vádlottnak egy olyan betegség, vagy tünetegyüttes bemutatásával, mely a büntetőeljárásban enyhítő körülményként hozható fel. Ehhez hamisított igazolás beszerzésére, illetve átadására bizonyosan nem lett volna szükség.

Az I.rendű vádlotthitelesnek bizonyult, egyéb adatokkal alátámasztott vallomásában ugyanakkor arról is számot adott, hogy elsőként II.rendű vádlotttett említést a budapesti kapcsolatairól, azokról a személyekről, akik tizenkét millió forint ellenében intézkedni tudnának **egyéb résztvevő** ügyében. Ezen állítás elvetésére, ténybeli megalapozottságának a megkérdőjelezésére nem volt indok, azon az alapon semmiképp, hogy az adócsalás büntette miatt indult eljárásban I.rendű vádlottgyanúsítottként, míg **a sértett** hozzátartozóként volt érintett.

Mindezeket szem előtt tartva helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádbeli események rekonstruálásakor döntően I.rendű vádlottelőadására támaszkodott. Az indokolási kötelezettségének is messzemenően eleget tett, az e körben meggyőző erővel kifejtett, logikus érvei minden szempontból helytállónak bizonyultak.

Ekként a megalapozott tényállás - figyelemmel a Be.351.§ (1) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett I.rendű és II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezés nem vezethetett eredményre.

Az irányadó tényállás szerint előbb II.rendű vádlott, majd I.rendű vádlottállította azt, illetve keltett olyan látszatot, hogy jogtalan előny ellenében hivatalos személyt képes megvesztegetni. A II.rendű vádlotta társa, míg I.rendű vádlotta **sértett** előtt, oly módon tehát, hogy a cselekményeik egymástól térben és időben elkülönültek.

Szó sem volt a kijelentéseik komolytalanságáról, vagy arról, hogy a jogtalan előny elfogadása elől ténylegesen elzárkóztak volna. Éppen ellenkezőleg, a cselekményeiket kitartó szándék, illetve a valótlan tartalmú orvosi igazolás

beszerzésében és a jogi képviselő, ügyvéd bevonásában is testet öltő szervezettség, átgondoltság jellemezte. Olyan részletek tehát, melyek mind **a sértett** meggyőzését, kétségeinek az eloszlatását szolgálták. Ilyen körülmények között a társadalomra veszélyesség hiánya fel sem merülhetett.

E cselekményeket az elsőfokú bíróság - az elbíráláskor hatályos rendelkezések alapján - helyesen minősítette az 1978. évi IV. törvény 256.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő befolyással üzérkedés bűntettének.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők feltárása is túlnyomó részben helytállóan történt meg, mindössze a súlyosító körülmények köréből kellett mellőzni a jogtalan anyagi előny megszerzésére való utalást, miután az a törvényi tényállásban már értékelést nyert.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a kihirdetését követően, a 2013. évi július hó 1. napjával kezdődően azonban új szabályozás lépett érvénybe, ezért szükségessé vált az időbeli hatály kérdésében való állásfoglalás: a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) és az 1978. évi IV. törvény egyes rendelkezéseinek az összehasonlítása.

Az irányadó büntetési tételkeret, a két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetettség, illetve a büntetés kiszabásának az elvei között szereplő ún. középérték kötelező alkalmazása tekintetében nem történt változás. Ezért nem volt törvényes indok a súlyosító és enyhítő körülményeket, valamint a belső arányokat kellően szem előtt tartó büntetések megváltoztatására.

A Btk.38.§ (1) bekezdése értelmében határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, mely a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint - ha az elkövető nem visszaeső - a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap. Ez a másodfokú bíróság álláspontja szerint - mivel korábban nyílik meg a szabadon bocsátás lehetősége - enyhébb elbírálást jelent az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdésében rögzített szabályozáshoz képest, mely a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, a végrehajtási fokozathoz igazodóan, a börtönbüntetés háromnegyed részének a letöltése után teremtette csak meg. Ez okból az új büntető törvényt kellett alkalmazni.

Ekként a másodfokú bíróság nem látta megalapozottnak a büntetőjogi jogkövetkezményeket sérelmező fellebbezéseket sem.

Miután az elsőfokú bíróság a jogszabályokat helyesen alkalmazta, a másodfokú bíróság az ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, mégis a cselekmények megjelölésének a pontosításával (Btk.299.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő befolyással üzérkedés bűntette), illetve azzal a kiegészítéssel, hogy I.rendű és II.rendű vádlottak a Btk.38.§

(2) bekezdés a) pontja szerint legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra.

P é c s, 2013. szeptember 17.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 12.B.34/2013/53. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.242/2013/10. számú végzése folytán a 2013. évi szeptember hó 17. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke